

**Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa hatáskörében eljáró
Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Elnöke
6/2021. (II. 9.) számú határozata**

**A Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat 2020. évi munkájáról szóló beszámoló
elfogadásáról**

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Elnöke a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdése által biztosított jogkörömben eljárva – figyelemmel a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendeletre – az alábbi határozatot hozom:

A Jászsági Szociális Szolgáltató Társulás Társulási Tanácsa hatáskörében eljárva elfogadom a Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat 2020. évi munkájáról szóló beszámolót az előterjesztés szerint.

Jászladány, 2021. február 9.

Bertalanné Drávucz Katalin
Társulás elnöke

A JÁSZÁGI SZENVEDÉLYBETEG-SEGÍTŐ SZOLGÁLAT

ÉVES BESZÁMOLÓJA

2020.

Készítette: Orosz-Bergmann Kincső intézményvezető

Orosz-Bergmann Kincső

A JÁSZSÁGI SZENVEDÉLYBETEG-SEGÍTŐ SZOLGÁLAT ÉVES BESZÁMOLÓJA

2020.

A Jászsági Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat működési területén, a feladatellátásban részt vevő 11 település általános- és középiskoláiban betervezett és megkezdett iskolai előadásorozatunkat a 2020 március hónaptól megjelenő COVID-19 járvány átütözte. Több iskolaigazgató (pl. a jászszentandrászi Kunráth Sándor Általános- és Alapfokú Művészeti Iskola, a Jászsági Általános Iskola Hunyadi Mátyás Általános Iskolai Tagintézménye Jászteleken és Jászfelsőszentgyörgyön, a jászalsószentgyörgyi Szent György Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola) jelezte, hogy a 10-18 éves korosztály érintett lehet a dohányzás-alkohol-drog-energiával okozta problémák kialakulásában, ezért indokoltnak tartják a rendszeres kapcsolattartást intézményünkkel. A pandémiás időszak következtében meghozott korlátozó intézkedések miatt azonban nem állt módunkban az iskolákban való személyes megjelenés. A korlátozások megszűnte után a programsorozatot mindenképp folytatjuk, hiszen a fenn említett problémák a diákok mindennapjait érintik. Tapasztalatunk szerint a gyerekek, fiatalok nyitottak a szerfüggőség témakörében tartott előadásainkra. Eddigi munkánk során kérdéseikkel, véleményeikkel tevékenyen részt vettek a függőség témakörének boncolgatásában, amivel nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy intézményünk teljesebb képet kapjon a mai fiatalok problémáiról és problémamegoldó eszköztáráról.

A koronavírus járvány miatti korlátozásokat figyelembe véve és betartva, az év első felének nagy részében telefonon tartottuk a kapcsolatot eddigi ügyfeleinkkel, illetve- igénytől függően-adtunk tanácsot, irányítottunk tovább vagy folytattunk ventilláló beszélgetést új ügyfelekkel. A 2020-as év második felében - sürgős esetekben – fogadtunk személyesen is ügyfeleket, illetve adott esetben családlátogatást is tettünk – természetesen a biztonsági előírásokat betartva. Minden egyes kapcsolatfelvétel megtörténte - akár telefonon, akár személyesen -, bekerül az ügyfelek gondozási naplóiba, ezáltal követni tudjuk a kapcsolattartások rendszerességét és a problémákra megbeszélte megoldások alakulását.

Tapasztalataink szerint a székhely, Jászladány, és a telephely, Jászapáti különösen fertőzött területek a drogfogyasztó fiatalok szempontjából, amit az esetszámot jelző diagramjaink is jól érzékeltetnek. Ügyfélfogadásunkat ehhez igazítva ezeken a településeken heti kétszer is fogadunk ügyfelet, a kisebb településeken kéthetente egyszer, -természetesen munkaidőben telefonon bármikor elérhetőek vagyunk. Az ügyfelekhez rugalmasan alkalmazkodunk, sürgős esetben - ügyfélfogadástól függetlenül – személyesen is felkeressük a bajban lévőket.

Az igényekhez igazítva a 2020-as ügyfélfogadásunk a következő:

Páratlan hét: H:	8:00-11:30 Jászdózsa,	12:30-16:00 Jászladány
	K: 8:00-11:30 Jásztelek,	12:30-16:30 Jászapáti
	SZ: 8:00-11:30 Jászberény,	12:30-16:00 Jászalsószentgyörgy
	CS: 8:00-11:30 Jászfákóhalma,	12:30-16:00 Jászladány

	P: 8:00-11:30 Jászapáti	12:00-14:00 heti összesítő értekezlet
Páros hét:	H: 8:00-11:30 Jászszentandrás	12:30-16:00 Jászladány
	K: 8:00-11:30 Jászfelsőszenygyörgy	12:30-16:00 Jászágó
	SZ: 8:00-11:30 Jászberény	12:30-16:00 Jászfényszaru
	CS: 8:00-11:30 Jászapáti	12:30-16:00 Jászladány
	P: 8:00-11:30 Jászapáti	12:00-14:00 heti összesítő értekezlet

Működési területünk 11 településén időnként utcai szociális munkát is végeztünk, ami a játszóterek, piac, temetők, kocsmák, boltok felkereséséből állt, ahol több emberrel adódott lehetőség a kötetlen beszélgetésre.

Ügyfeleket leginkább a család-és gyermekjóléti szolgálat családsegítői közvetítenek felénk, amivel leegyszerűsödnek az első kapcsolatfelvétel nehézségei, mint a szégyenérzet leküzdése és a bizalom kiépítése. Az önkéntes segítségkérés elsődleges korlátja a szégyenérzet és az ebből gyökerező önkorlátozó hiedelemrendszer. Ezért célul tűztük ki, hogy a 2021-es tanévben, illetve a pandémiás időszak elmúltával a diákoknak a szégyenérzetről és az azzal való megküzdés lehetőségeiről, valamint az egyéni felelősség felvállalásáról és a segítségnyújtás bátor elfogadásáról tartsunk iskolai előadásokat. Továbbá tervezett témáink között szerepel a közösségből való kirekesztés és ennek hosszú távú pszichés ártalmait, illetve a falcolás és az önfogadás összefüggéseinek feltárása. A 2020-as tanév legnépszerűbb témái az erőszakmentes kommunikáció és a digitális világ veszélyei voltak, mely előadásainkon a diákok is aktívan részt vettek. A diákok visszajelzései alapján az előadások közérthető nyelven, játékos módon, szemléltető eszközökkel történtek, amivel sikerült figyelmüket hosszú távon is fenntartani, illetve véleménynyilvánításra motiválni őket. Tervezzük továbbá az általános iskolák felső tagozatosai és a középiskolás diákok részére havi kvízzjáték indítását „Drogtotó” néven. A játék megoldásait E-mailben váránk és a helyes megfejtőket ajándékkal jutalmaznánk. Az ajándéktárgyak megvételét az intézményünk pénzügyi koncepciójában szereplő reklám és propaganda célra, illetve az egyéb tárgyi eszközök beszerzéséhez csoportosított összegből tervezzük megvásárolni vagy készíttetni.

2020. július 13-17. közreműködtünk a Szertelenkedők elnevezésű táborban Jászsalsószenygyörgyön, melyen 18-25 éves fiatalok vettek részt. Drogprevencióval kapcsolatos feladatokat kaptak: készültek kisfilmek, volt rajzolás, tesztek, előadásokat tartott pszichiáter, pszichológus, gyermekorvos, rendőr, védőnő. A 2020-as korlátozások miatt nem volt alkalmunk egyéb programszervezésre és programokon való részvételre, viszont minden hónapban illetve időszakosan, adott témában megjelent egy-egy cikkünk a helyi hírmondókban, mint az Apáti Hírmondó, Mi újság Fényszarun?, Jászsalsószenygyörgyi Krónika, Dósai Hírek, Jászteleki Harsona, Jász Szó, Jákóhalmi Hírek, Ladányi Hírek. Az iskolai szociális munkásokon keresztül a digitális oktatásban is helyet kaptak a témáink. Havi témáink a következők voltak: Energiaitalok veszélyei, Dohányzás hatásai, veszélyei, következményei, Alkoholfogyasztás következményei, Biztonságos szórakozás szabályai, Partydrogok, dizájnerdrogok, ismeretlen eredetű drogok, Internet- és játékfüggőség, Erőszakmentes kommunikáció, Gyógyszerfüggőség, Családon belüli kommunikáció, A szégyenérzet és a vele való megküzdés lehetőségei.

Kapcsolatfelvételt tervezünk a Jászkürt Újsággal, a Trió Rádióval, a Jászsági Térségi Tv-vel, és az Új Néplappal, hogy intézményünk szolgáltatásaira és tervezett programjainkra még

jobban felhívjuk a figyelmet. Szeretnénk, ha a 2021-es évben a feladatellátásban részt vevő tizenegy önkormányzat honlapján és/vagy közösségi oldalán is fel lenne tüntetve intézményünk bemutatkozása illetve elérhetőségei.

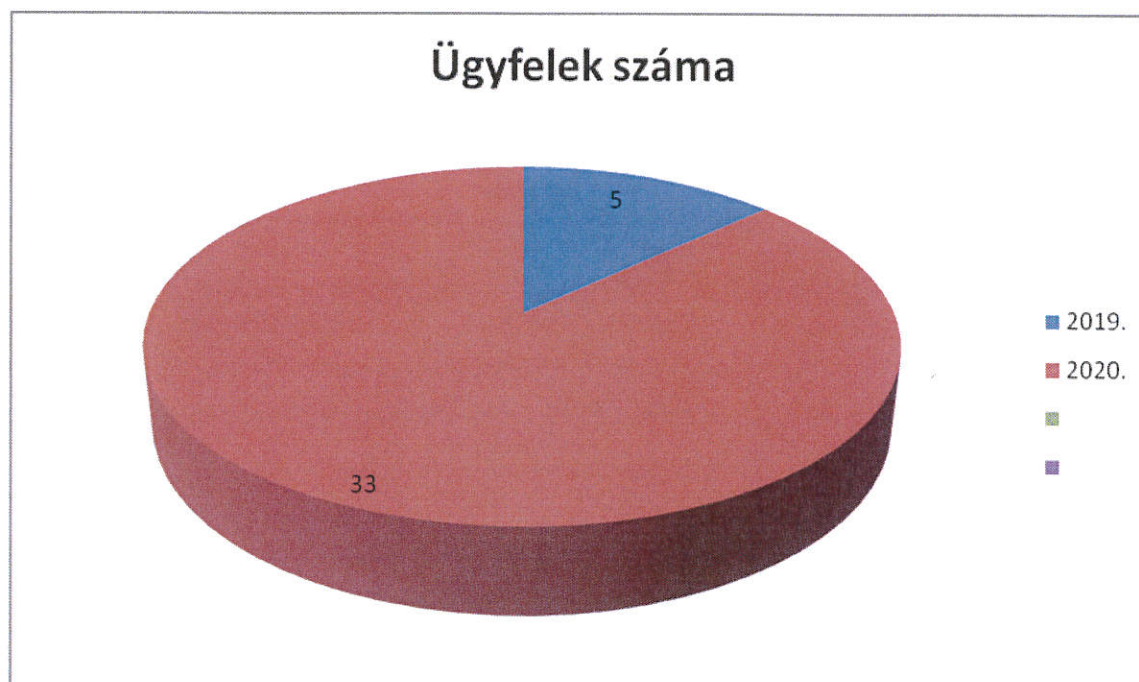
A 2021-es évben is folytatni szeretnénk havi cikkeink megjelentetését a következő tervezett témákban: Családi kapcsolatok és az anyák szenvedélybetegsége, Családi kapcsolatok és az apák szenvedélybetegsége, Gyermekünk függőségei, Szendélybetegségek hatásai a munkahelyi kapcsolatokra és a teljesítményre, Szendélybetegségek és eltűnő baráti kapcsolatok, Társadalmi periférián élő fiatalok kiszolgáltatottsága és a drogok, Döntéseink jelentősége, Falcoló fiatalok és az önfogadás összefüggései, Büntetett előélet és előítéletesség, Függőség és hazugság kapcsolata, Miért félünk gyengének lenni?

A vírus elmúltával 2021-ben továbbra is szeretnénk addiktológiai továbbképzésre jelentkezni. Néhány ügyfelünk igényt jelzett csoportos foglalkozásokon való részvételre is, amit szintén addiktológiai képzést követően tarthatnánk.

A korlátozások visszavonása után ismét szeretnénk részt venni a Jászsági Drogprevenációs és Bűnmegelőzési Vetélkedő, a Szer nélkül a teljes életért Szakmai Konferencia, a Szertelen rajzpályázat, a Szertelen sziget és Kortárs képző táborok megszervezésében, illetve intézményünk is tervez szakmai konferenciát.

Terveink között szerepel továbbá már meglévő ügyfeleinknek -amennyiben igényük van rá- közös programok szervezése, mint pl. közös főzés kötetlen beszélgetéssel, teadélután, gyalogtúra.

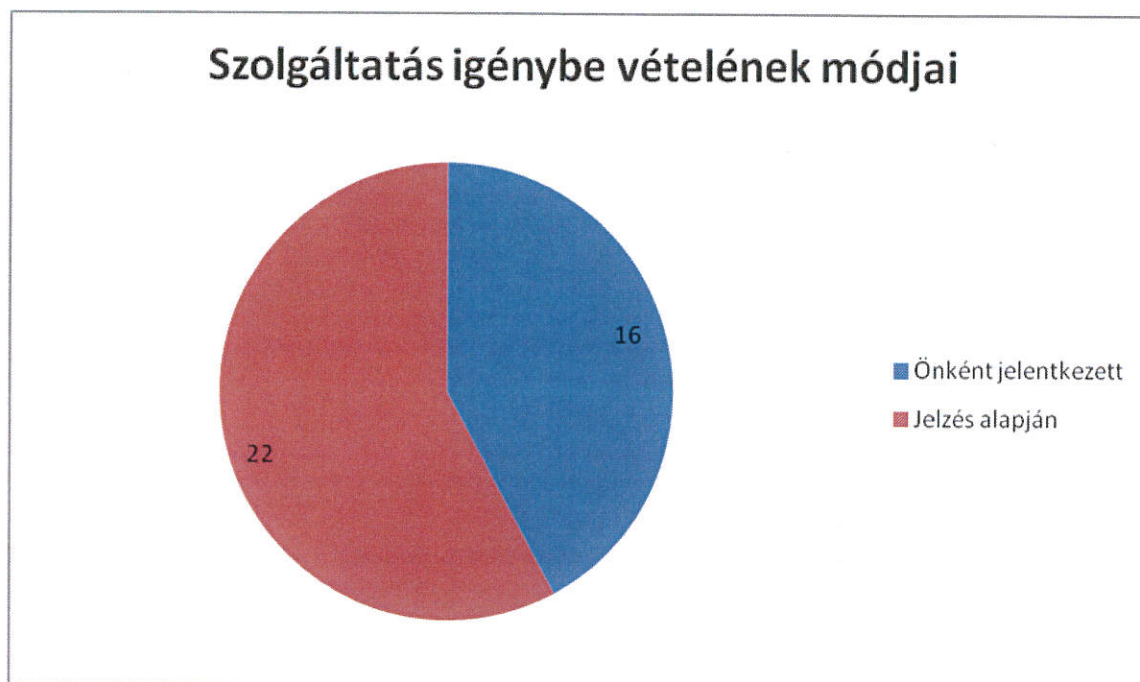
A 2020-as év történéseit a következő diagramokkal szeretnénk szemléltetni:

1. számú diagram

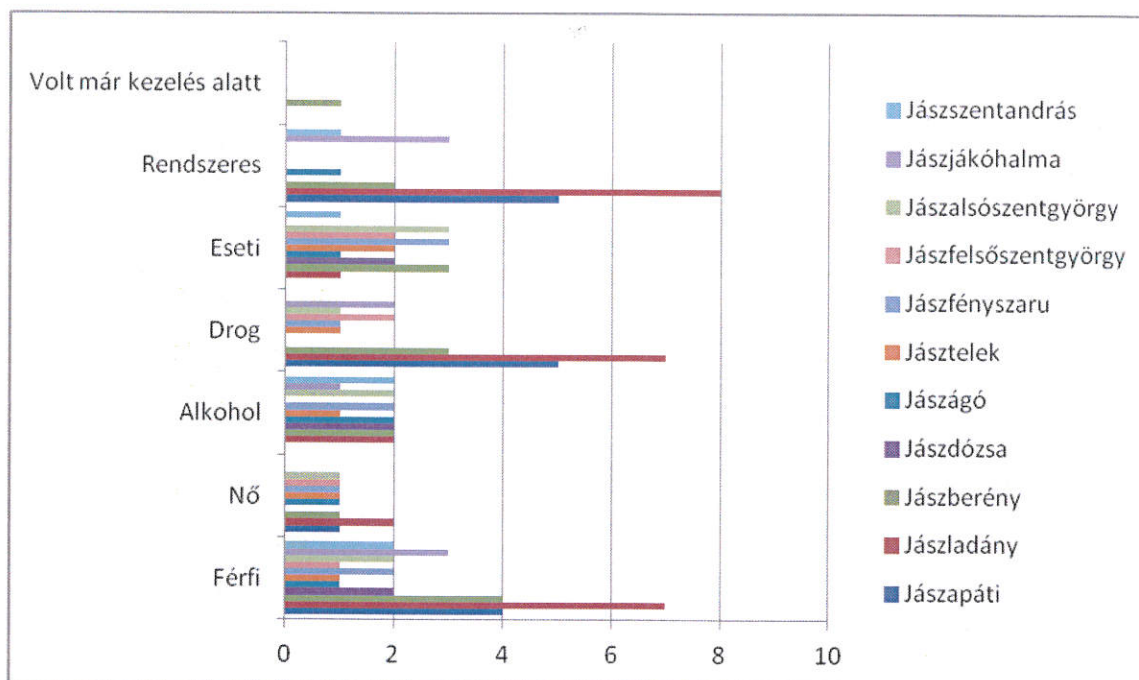
A fenti diagram kiválóan szemlélteti, hogy a 2020-as évben jóval több ügyfelünk volt, ami köszönhető egyrészt annak, hogy egyre többen tudnak intézményünkről és bátrabban is

kérnek segítséget, nagyjából viszont a családsegítő kollégák jelzéseinek. A Jászberényi és a Jászapáti Család-és Gyermekjóléti Szolgálatok kollégái a 2020-as év során egyre többször jeleztek függőséggel küszködő ügyfelekről, és jóval több alkalommal került sor a kollégákkal közös családlátogatásokra is.

2. számú diagram

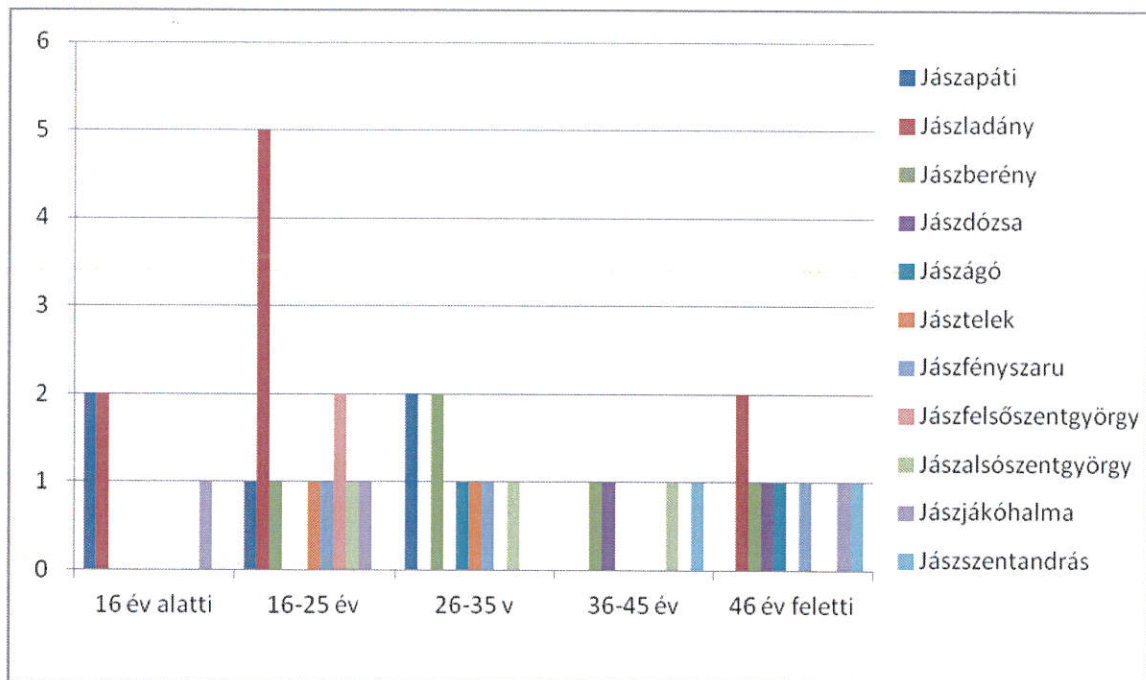
A 2. számú diagramunk jól szemlélteti, hogy az esetek több mint a felében családsegítő kollégák jeleztek intézményünknek alkohol vagy drog okozta problémák esetén. Éves jelzőrendszeri értekezletekre és esetmegbeszélésekre is egyre több alkalommal hívnak bennünket is. Ezúton köszönjük az együttműködésüket, mert általuk gyorsabban jutunk el bajban lévő ügyfelekhez.

3. számú diagram

A 3. számú diagram a működési területünkön előforduló problémák jellegét, a szolgáltatást igénybe vevők nemek szerinti eloszlását, a szolgáltatás igénybe vételének eseti illetve rendszeres jellegét, valamint a segítséget igénybe vevők kórtörténeti előzményeit mutatja. A férfi ügyfelek aránya erőteljes többséget mutat, mely még nagyobb kiugrást jelez Jászapáti, Jászladány és Jászberény ügyfeleinek nemek közötti eloszlásában.

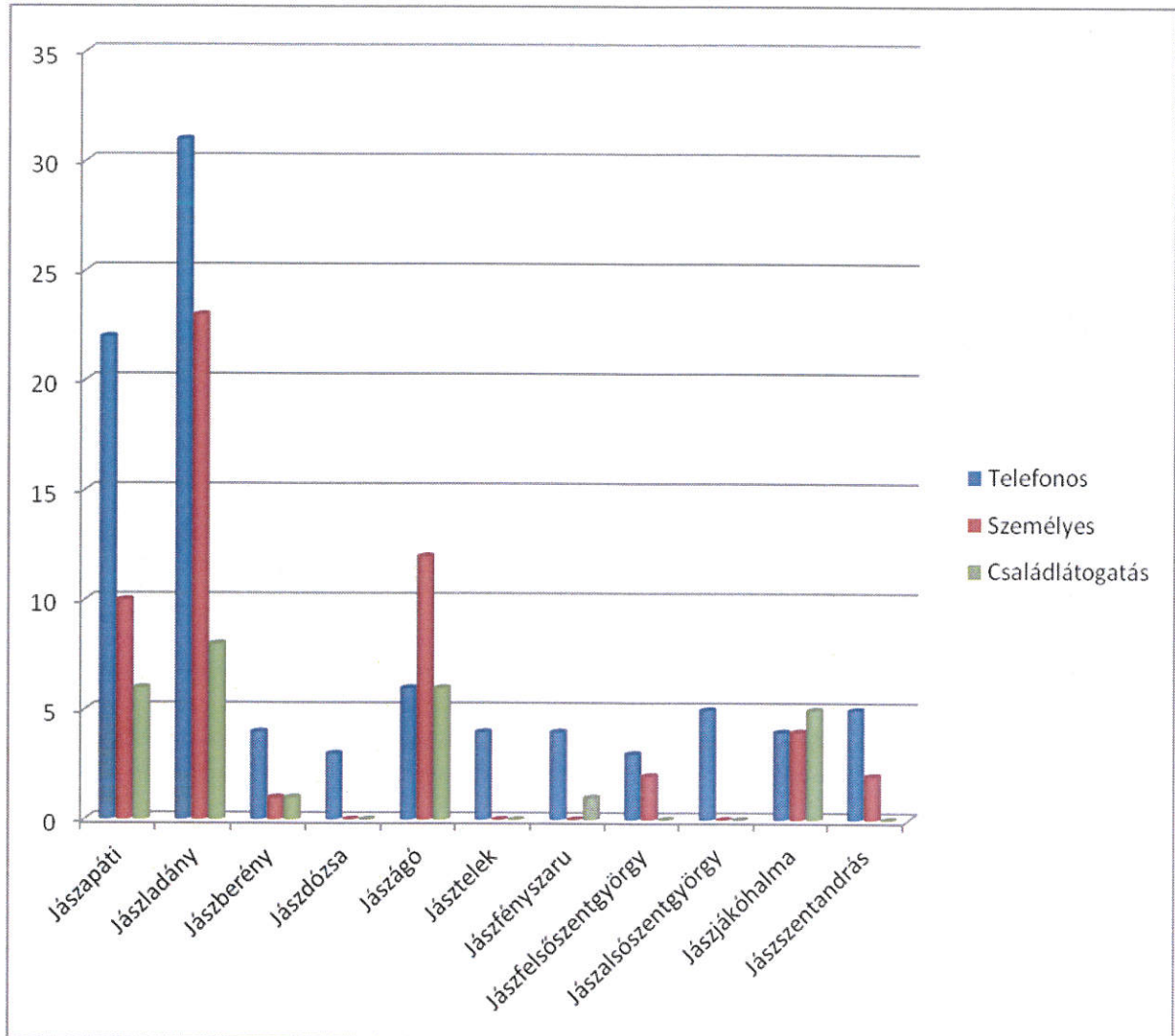
A dohányzást nem élik meg problémának az ügyfelek, így ezt nem is jeleztük a grafikonon. A legtöbb problémát az alkohollal és a droggal való visszaélés okozza, amit egyre több kliens valós gondként él meg. A képen jól látszik, hogy Jászapáti és Jászladányban jelentősen magasabb a szerhasználók aránya, mint az alkoholfogyasztóké. A többi településen kb. fele-fele arányban mutat eloszlást e kétfajta probléma. Szintén Jászapáti és Jászladányban jóval magasabb a rendszeresen kapcsolatot tartók száma az eseti megkeresésekkel szemben, amit nyilván indokol a magasabb esetszám és a drog okozta súlyos problémák is. Ügyfeleink közül egyetlen személy vallotta be, hogy korábban volt már kezelés alatt alkoholproblémái miatt. A függőséget, mint betegséget az emberek nagy része szégyenként éli meg, így erről nem szívesen nyilatkozik. Következésképp ez az egyetlen visszaeső ügyfél nem feltétlenül tükrözi a valós helyzetet, ennél feltehetően jóval több ellátottunkat érinti a visszaesés problémája.

4. számú diagram

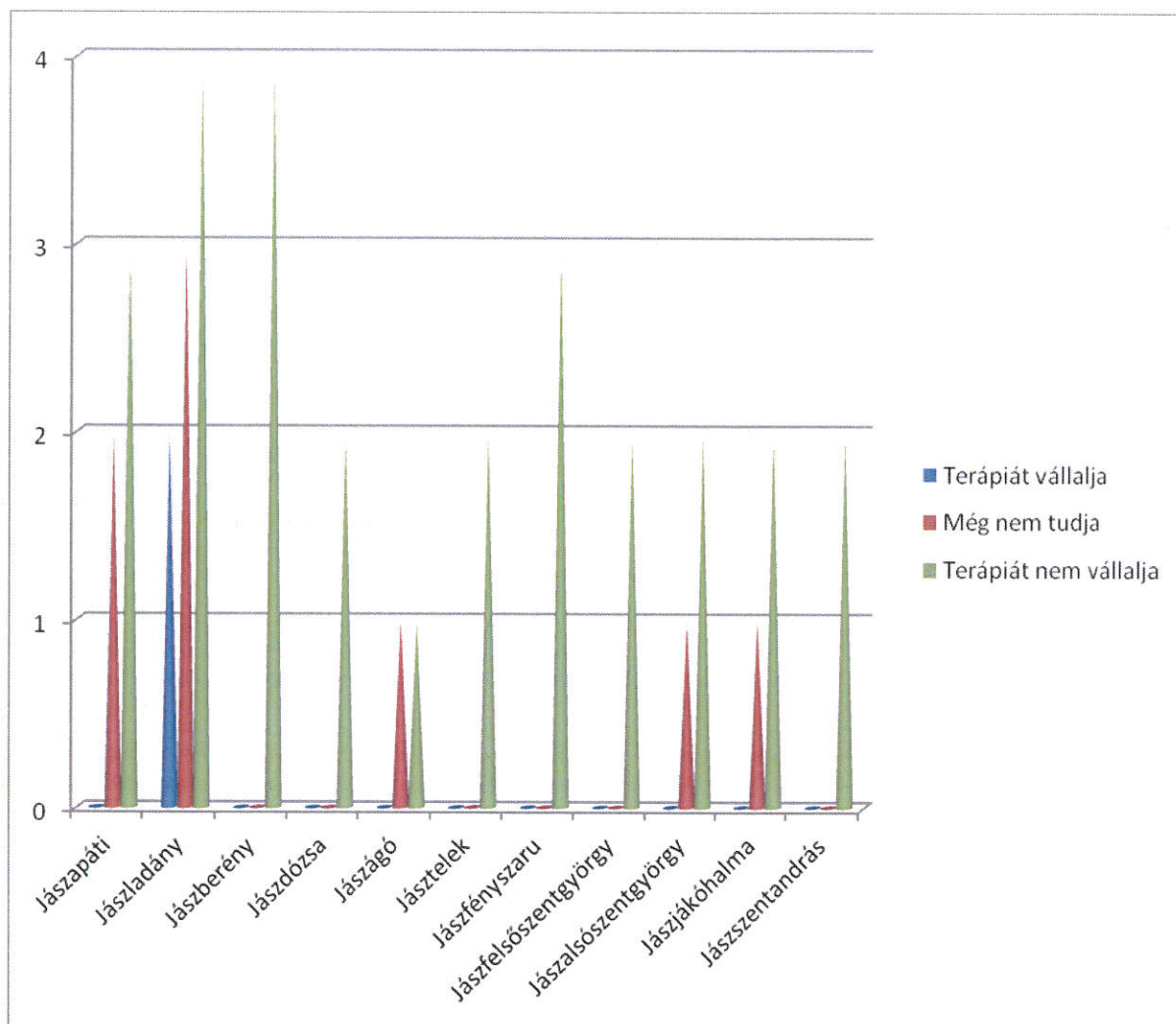
A 4. számú diagram az ügyfelek korcsoportos megoszlását mutatja településenként. Erőteljes kiugrást mutat a 16-25 éves korcsoport Jászladány területén. 16 év alatti ügyfelek csak Jászapáti, Jászladányban és Jászkóhalmán fordultak meg nálunk a 2020-as év során. 16-25 év közöttiek előfordulása nem volt jellemző Jászdózsa, Jászágon és Jászszentandrán, Jászladányban 5-szörös kiugrás látható a diagramon, Jászfelsőszentgyörgyön 2-szeres, a többi hat településen ez a korosztály körülbelül egyenlő arányban oszlott el. A 26-35 év közötti korosztály Jászapáti és Jászberényben egyenlő arányban volt jelen. Jászágon, Jásztelken, Jászfényszarun és Jászsós-szentgyörgyön szintén egyenlő volt a megoszlás, de feleannyi, mint Jászapáti és Jászberényben. A többi öt településen nem keresett minket ügyfél ebből a korosztályból. A 36-45 éves korosztály előfordulása Jászberény, Jászdózsza, Jászsós-szentgyörgy és Jászszentandrás területén volt jellemző, egyenlő arányban. A többi hét településen nem fordultak elő ügyfelek ebből a korosztályból. 46 év felettek Jászapáti, Jásztelken, Jászfelsőszentgyörgyön és Jászsós-szentgyörgyön nem kerestek bennünket. Jászberényben, Jászdózsa, Jászágon, Jászfényszarun, Jászkóhalmán és Jászszentandrán e korosztály megoszlása egyenlő arányú volt, míg Jászladányban ezek kétszerese.

5. számú diagram

Az 5. számú diagramunk a megkeresések módját szemlélteti. Ez alapján megállapítható, hogy a telefonos megkeresések száma Jászkóhalmat és Jászágot kivéve minden településen nagyobb értéket mutat a személyes megkeresésekhez és a családlátogatásokhoz képest. Jászdózsán, Jászteleken és Jászsószentgyörgyön nem volt személyes megkeresés és családlátogatás. Ezeken a településeken telefonos érdeklődéseket kaptunk a szolgáltatásainkról, illetve tanácsra volt szüksége ügyfeleknek. Jászfényszarun családsegítő kollégák jeleztek esetet, ügyfél nem keresett bennünket személyesen, csak telefonos érdeklődés volt. Jászszenandráson családlátogatásra nem került sor, mert ügyfél nem jelzett rá igényt. A diagramról megállapítható, hogy a települések háromnegyed részében a telefonhívások száma csaknem a kétszerese a személyes megkeresések számának, ami egyértelműen jelzi, hogy bár bátrabban keresnek minket a tavalyi évhez képest, de még mindig a kevésbé kellemetlen arc nélküli módon. Mindez annak ellenére, hogy a szolgáltatás igénybe vétele teljesen anonim módon történik, sem személyes adatok, sem lakcím nem szükségesek hozzá.

6. számú diagram

A 6. számú diagramunkon pedig az ügyfelek terápiához való hozzáállása látható a tizenegy település megoszlásában. Az ábra egyértelműen mutatja, hogy az ügyfelek többsége egyáltalán nem akar terápiára menni. Ennek legfőbb oka, hogy annak az érzésnek a csapdájában vergődnek, hogy véleményük szerint bármikor képesek letenni az alkoholt vagy drogot. A függőséggel küzdők hiedelemvilágában sajnos ez igen gyakori jelenség, egyben tévképzet is. Elenyésző számuk képes megküzdeni a függőség démonával segítség nélkül. Nagyon nehezen látják be, hogy orvosi segítségre szorulnak. A diagramon jól látható, hogy csupán Jászapáti, Jászladányban, Jászágón, Jászsószentgyörgyön és Jászákóhalmán akadtak olyan ügyfelek, akik meggondolják a terápiára jelentkezést. Az is gyakori jelenség, hogy valaki kezdetben egyértelmű hajlandóságot mutat a terápiára, majd később szó nélkül eltűnik. Terápiát csupán Jászladányban vállaltak ügyfelek, de ott is a segítséget kérőkhöz képest elenyésző számban. Jászladányban egy ügyfelünk önként vállalta a terápiát, amit végig is csinált. Neki időközben gyermeke is született.

A pandémiás időszak megnehezítette a kapcsolattartást az ügyfelekkel és az ügyfélfogadást is. Rendezvények megtartására sem kerülhetett sor, de havonta megjelenő újságcikkeinkkel

elértük a felnőtt lakosság nagy részét. A tizenegy település közül Jászfelsőszentgyörgynek és Jászágónak nincs helyi újságja.

A 7. számú ábra az egyes települések helyi újságaiban megjelent cikkeink számát jelzi.

7. számú grafikon

2020-as évünket összegezve elmondhatjuk, hogy új ügyfeleink száma több mint hatszorosa az előző évinek, ami rövid idő alatt jelentős előrelépést jelez. Nagyon jó munkakapcsolat és szoros együttműködés alakult ki az egyes településeken a családsegítő kollégákkal. A védelembe vett szerhasználó gyermekek illetve a pártfogolt szerhasználó fiatalok tekintetében egyes esetekben előfordult, hogy az intézményünkkel való rendszeres együttműködés is a javaslatok közé kerüljön. A Jászberényi és a Jászapáti Család-és Gyermekjóléti Központokkal való közös eszmegbeszélések is nagyon tanulságosak, mert több szakember nézőpontjából tudunk megvizsgálni egy-egy esetet és nagyobb eséllyel találjuk meg a mindenkinek megfelelő, építő jellegű, hosszú távú megoldásokat.

Elsődleges célunk és feladatunk egy hatékony drog prevenciós stratégia kiépítése a nemet mondás képességének erősítése mentén. A szerhasználatra hatékonyan nemet mondani csak megfelelő önismerettel és lelki egészséggel lehetséges. Tehát az önismeret fejlesztés és a lelki egészségvédelem jelentősége elengedhetetlen a rendszerezett, tiszta, szermentes élethez, melyet élni érdemes.